

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR

508. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ ESHV VE DNECH 27. A 28. KVĚTNA 2015

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní

(COM(2015) 135 final – 2015/0068 (CNS))

a k návrhu směrnice Rady, kterou se zrušuje směrnice Rady 2003/48/ES

(COM(2015) 129 final – 2015/0065 (CNS))

(2015/C 332/07)

Hlavní zpravodaj: Petru Sorin DANDEA

Dne 31. března 2015 se Rada Evropské unie, v souladu s článkem 115 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

„návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní“

[COM(2015) 135 final – 2015/0068 (CNS)]

a

„návrhu směrnice Rady, kterou se zrušuje směrnice Rady 2003/48/ES“

[COM(2015) 129 final – 2015/0065 (CNS)].

Dne 17. března 2015 předsednictvo Výboru pověřilo specializovanou sekci Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost přípravou podkladů Výboru na toto téma.

Vzhledem k naléhavé povaze práce Evropský hospodářský a sociální výbor jmenoval pana Petru Sorina Dandeu hlavním zpravodajem na 508. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 27. a 28. května 2015 (jednání dne 27. května 2015), a přijal následující stanovisko 148 hlasy pro, 11 hlasů bylo proti a 15 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1. Výbor vítá návrh směrnice předložený Evropskou komisí, který je pokračováním provádění opatření obsažených v akčním plánu pro posílení boje proti daňovým podvodům a únikům ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ COM(2012) 722 final – Akční plán pro posílení boje proti daňovým podvodům a únikům.

1.2. EHSV souhlasí se zařazením informací o předběžných daňových rozhodnutích a předběžných režimech převodních cen do systému automatické výměny informací, jenž je upraven směrnicí Rady 2011/16/EU. Tyto informace jsou v některých situacích využívány podniky s přeshraniční činností pro budování struktur, jež vedou k oslabování daňové základny v členských státech a k narušení účinnosti vnitřního trhu.

1.3. EHSV je proti vyhýbání se daňovým povinnostem, jež sice není nezákonné, představuje však nemorální praxi umožňující podnikům, které ji používají, odvádět daně, jež jsou v absolutních číslech mnohem nižší než ty, které odvádějí jednotlivci nebo malé a střední podniky.

1.4. EHSV se domnívá, že opatření uvedená v návrhu směrnice mohou vést k významnému snížení ztrát příjmů členských států, a proto doporučuje, aby byla přijata co nejdříve.

1.5. Informace o předběžných daňových rozhodnutích nebo předběžných režimech převodních cen jsou velmi důležité a mohou pomoci členským státům při odhalování uměle vytvořených transakcí. EHSV však upozorňuje na skutečnost, že právní kvalifikace transakce jako uměle vytvořené se může v mnoha případech ukázat jako obtížně proveditelná, a proto doporučuje, aby členské státy usilovaly o co nejsprávnější provedení ustanovení návrhu směrnice.

1.6. EHSV doporučuje Evropské komisi, aby zintenzivnila vyjednávání na úrovni OECD s cílem schválit normu v oblasti oslabování daňové základny a přesouvání zisku a zahrnout do ní ustanovení obsažená v návrhu směrnice. Spolu s normou v oblasti automatické výměny informací půjde o nejužitečnější nástroje v celosvětovém měřítku pro boj proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem.

1.7. EHSV vítá návrh Komise na zrušení směrnice Rady 2003/48/ES (směrnice o zdanění příjmů z úspor). Směrnice Rady 2014/107/EU, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, zahrnuje všechny finanční produkty, včetně produktů, na něž se vztahuje směrnice o zdanění příjmů z úspor. Účelem návrhu na zrušení směrnice je zabránit souběžnému uplatňování dvou norem a zjednodušit právní předpisy.

2. Návrhy Komise

2.1. Dne 18. března 2015 předložila Evropská komise tři sdělení⁽²⁾, jejichž účelem je provádění opatření uvedených v akčním plánu pro posílení boje proti daňovým podvodům a daňovým únikům⁽³⁾. První z nich, COM(2015) 135 final, je návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní. Druhé sdělení, COM(2015) 136 final, popisuje dosažený pokrok a opatření, která Komise zamýšlí přijmout za účelem zvýšení daňové transparentnosti. Třetí sdělení, COM(2015) 129 final, je návrh směrnice Rady, kterou se zrušuje směrnice Rady 2003/48/ES (směrnice o zdanění příjmů z úspor).

2.2. Prostřednictvím návrhu směrnice, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, chce Komise zajistit komplexní a účinnou správní spolupráci mezi správci daně tím, že stanoví povinnou automatickou výměnu informací o předběžných rozhodnutích v přeshraničních věcech a o předběžných režimech převodních cen používaných podniky. Tato praxe může v některých případech vést k nízké úrovni zdanění v členském státě, který vydává rozhodnutí, a zároveň může být příčinou značného snížení příjmů ke zdanění v jiných členských státech.

⁽²⁾ COM(2015) 135 final – návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní.

COM(2015) 136 final – sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o daňové transparentnosti v boji proti daňovým únikům a vyhýbání se daňové povinnosti.

COM(2015) 129 final – návrh směrnice Rady, kterou se zrušuje směrnice Rady 2003/48/ES.

⁽³⁾ COM(2012) 722 final – Akční plán pro posílení boje proti daňovým podvodům a únikům.

2.3. Návrh směrnice Rady, kterou se zrušuje směrnice Rady 2003/48/ES (směrnice o zdanění příjmů z úspor) je nezbytný, neboť přijetím směrnice Rady 2014/107/EU ze dne 9. prosince 2014, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní, jež do evropských právních předpisů zavádí celosvětový standard pro automatickou výměnu informací o finančních účtech, se bude tato směrnice vztahovat kromě jiných kategorií příjmů i na úspory. Z tohoto důvodu je třeba zrušit směrnici o zdanění příjmů z úspor, aby se zabránilo souběžnému uplatňování dvou norem, což by pro podniky mohlo znamenat nepřiměřenou dodatečnou administrativní zátěž.

2.4. Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o daňové transparentnosti v boji proti daňovým únikům a vyhýbání se daňové povinnosti ukazuje pokrok dosažený při provádění opatření uvedených v akčním plánu pro posílení boje proti daňovým podvodům a daňovým únikům. Komise rovněž představuje opatření, která by mohla být provedena v budoucnosti.

3. Obecné připomínky

3.1. Návrhem směrnice, kterou se mění směrnice 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní, Komise pokračuje v provádění opatření obsažených v akčním plánu pro posílení boje proti daňovým podvodům a únikům, který předložila na žádost Evropské rady na konci roku 2012. EHSV ve svém stanovisku ⁽⁴⁾ uvítal předložení tohoto plánu a vyjádřil podporu Komisi v boji proti těmto jevům, které ovlivňují vnitřní trh.

3.2. Účelem navrhované směrnice je zahrnout mezi informace, které podléhají povinné automatické výměně, předběžná daňová rozhodnutí s přeshraničním prvkem a předběžné režimy převodních cen s přeshraničním prvkem. Podniky od správců daně tato rozhodnutí často požadují, aby získaly potvrzení o legálnosti obchodních operací. Daňová rozhodnutí sama o sobě nepředstavují problém a využívá je mnoho členských států. Daňová rozhodnutí však někdy používají podniky při vytváření struktur umožňujících snížit daňovou povinnost, což vede k oslabování daňové základy členských států a narušení účinnosti vnitřního trhu. EHSV souhlasí se zahrnutím těchto informací mezi ty, jež podléhají povinné automatické výměně informací, protože jsou pro členské státy nezbytné v jejich úsilí bojovat proti agresivnímu daňovému plánování.

3.3. Změny navrhované Komisí umožní členským státům, aby identifikovaly případné postupy uplatňované podniky, jež vedou ke snižování daňové základny daného státu, např. uplatňováním převodních cen, které vedou k nižšímu zdanění příjmů v jiných jurisdikcích než těch, v jejichž rámci byly vytvořeny. EHSV se již mnohokrát vyslovil proti těmto praktikám, které sice nejsou nezákonné, jsou však nemorální, protože nutí členské státy zvyšovat míru zdanění malých daňových poplatníků, ať již se jedná o podniky či fyzické osoby, které nakonec v absolutním vyjádření platí vyšší daně než velké podniky.

3.4. Komise uznává, že vyhýbání se daňovým povinnostem, daňové podvody a daňové úniky mají významný přeshraniční rozměr, přičemž faktory, jež to umožňují, jsou globalizace a zvyšování mobility daňových poplatníků. EHSV se domnívá, že opatření uvedená v návrhu směrnice mohou vést k významnému snížení ztrát příjmů členských států, a proto doporučuje, aby byla přijata co nejdříve.

3.5. Zahrnutí úspor mezi kategorie příjmů podléhajících povinné automatické výměně informací, která je upravena směrnicí o správní spolupráci v oblasti daní, zjednodušuje regulační režim a zároveň zvyšuje transparentnost zdaňování. EHSV souhlasí s návrhem směrnice, kterou se zrušuje směrnice Rady 2003/48/ES (směrnice o zdanění příjmů z úspor), jejíž účel přebírá a rozšiřuje směrnice Rady 2014/107/EU, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní.

⁽⁴⁾ Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Akční plán pro posílení boje proti daňovým podvodům a únikům (Úř. věst. C 198, 10.7.2013, s. 34).

4. Konkrétní připomínky

4.1. Agresivní daňové plánování prosazované některými podniky s přeshraniční činností vytváří pro rozpočty členských států ztráty v řádu stovek miliard eur ročně. EHSV souhlasí se zahrnutím předběžných daňových rozhodnutí a také předběžných režimů převodních cen vydaných orgány členských států mezi informace, které jsou předmětem povinné výměny informací upravené v čl. 8 písm. a) směrnice 2011/16/EU, a domnívá se, že tato změna je nezbytným krokem pro dosažení větší daňové transparentnosti a boj proti tomuto negativnímu jevu.

4.2. Skutečnost, že členské státy budou mít v souladu s ustanoveními návrhu směrnice přístup k informacím ohledně těchto dvou druhů rozhodnutí, nezajišťuje odstranění postupů používaných podniky s cílem vyhnout se placení daní. Tyto postupy ve většině případů využívají mezery v právních předpisech členských států nebo existující nesoulad mezi různými vnitrostátními právními předpisy. EHSV doporučuje, aby Komise a členské státy usilovaly o zjednodušení a harmonizaci stávajícího právního rámce na evropské i vnitrostátní úrovni.

4.3. Informace o předběžných daňových rozhodnutích nebo předběžných režimech převodních cen jsou velmi důležité a mohou pomoci členským státům při odhalování uměle vytvořených transakcí. Uplatněním obecného pravidla proti zneužívání stanoveného směrnicí 2011/96/EU (směrnice o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států), budou členské státy schopny kompenzovat ztrátu daňových příjmů v důsledku uměle vytvořené transakce. EHSV však upozorňuje na skutečnost, že právní kvalifikace transakce jako uměle vytvořené se může v mnoha případech ukázat jako obtížně proveditelná.

4.4. EHSV připomíná návrh, který předložil ve svém dřívějším stanovisku, aby členské státy zavedly postup, kterým by se podnikům, jež využívají vyhýbání se daňovým povinnostem nebo provádějí své operace prostřednictvím jurisdikcí známých jako daňové ráje, zakázal přístup k veřejným a evropským finančním prostředkům.

4.5. Vzhledem k velkému objemu informací, které budou předmětem povinné automatické výměny informací, a s ohledem na doplnění o další informace nad rámec těch, které jsou již stanoveny v článku 8, EHSV doporučuje, aby členské státy zajistily lidské zdroje a informační technologie nezbytné pro správné provádění ustanovení obsažených v návrhu směrnice. EHSV rovněž považuje za nezbytné vzdělávat pracovníky vnitrostátních daňových orgánů, kteří mají pravomoci v oblasti povinné automatické výměny informací, aby dokázali správně používat formuláře, které budou vypracovány společně s Komisí a usnadní výměnu informací, ale také jejich registraci v budoucím centrálním registru, který bude spravovat Komise.

4.6. V důsledku změn provedených v roce 2013, ale i změn předložených v tomto návrhu směrnice, stanoví směrnice 2011/16/EU výměnu informací pro všechny hlavní druhy příjmů fyzických osob a mnohem více druhů příjmů právnických osob. To znamená, že členské státy budou mít k dispozici informace o příjmech vytvořených na území Evropské unie. Postupy, které podniky vytvořily na podporu agresivního daňového plánování, v mnoha případech zahrnují jurisdikce nebo území nacházející se mimo EU. Protože je stávající návrh směrnice předložený Komisí ambicióznější než návrh normy v oblasti oslabování daňové základny a přesouvání zisku, o kterém se jedná na úrovni OECD, doporučuje EHSV Komisi a členským státům zvýšit snahu o spolupráci, aby se norma v oblasti oslabování daňové základny a přesouvání zisku spolu s normou v oblasti automatické výměny informací staly skutečnými celosvětovými normami.

4.7. EHSV vítá návrh Komise na zrušení směrnice Rady 2003/48/ES (směrnice o zdanění příjmů z úspor). Jak již bylo uvedeno, směrnice Rady 2014/107/EU, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, zahrnuje prakticky všechny finanční produkty, včetně produktů, na něž se vztahuje směrnice o zdanění příjmů z úspor. Účelem tohoto návrhu směrnice je vyvarovat se souběžnému uplatňování dvou norem pro výměnu informací o finančních účtech. Takto se dosáhne zjednodušení právních předpisů v oblasti daní, ale i zvýšení jejich transparentnosti.

V Bruselu dne 27. května 2015.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Henri MALOSSE